

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTOŚCI ZAWODOWYCH

BPO.04.4. Kierowanie przebiegiem służby

w zakresie kwalifikacji

BPO.04. Zarządzanie działaniami ratowniczymi

wyodrębnionej w zawodzie

technik pożarnictwa 311919

Branża ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia (BPO)

Warszawa 2021

Autorzy: dr Służalska Beata, dr Służalski Jarosław

Recenzenci:

Recenzent 1 - nauczyciel konsultant w zakresie kształcenia zawodowego dr Ludmiła Walaszczyk

Recenzent 2 - przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu dr Krzysztof Symela

Ekspert: mgr inż. Mariusz Przygoda

Polska Rama Kwalifikacji - 5

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ): Eurokreator s.c. Rafał Kunaszyk, Anna Kunaszyk.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTOŚCI ZAWODOWYCH BPO.04.4. Kierowanie przebiegiem służby

1. Wprowadzenie	6
2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych.....	9
2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia - tabela 10, 11	9
2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe	9
2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych	10
3. Cele kształcenia KUZ	10
4. Programy poszczególnych zajęć	11
4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Służba w ochronie przeciwpożarowej	11
4.1.1. Cele ogólne przedmiotu	11
4.1.2. Cele szczegółowe przedmiotu	11
4.1.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	11
4.1.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia	12
4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy prawa w ochronie przeciwpożarowej	14
4.2.1. Cele ogólne przedmiotu	14
4.2.2. Cele szczegółowe przedmiotu	14
4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	14
4.2.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia	15
4.3. Program nauczania dla przedmiotu: Doskonalenie zawodowe	16
4.3.1. Cele ogólne przedmiotu	16
4.3.2. Cele szczegółowe przedmiotu	16
4.3.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	17
4.3.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia	19
4.4. Program nauczania z przedmiotu: Podstawy psychologii	20
4.4.1. Cele ogólne przedmiotu	20
4.4.2. Cele szczegółowe przedmiotu	20
4.4.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	21
4.4.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia	22
4.5. Program nauczania dla przedmiotu: Sport pożarniczy	23

4.5.1. Cele ogólne przedmiotu	23
4.5.2. Cele szczegółowe przedmiotu	23
4.5.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	24
4.5.4. Procedury osiągania celów kształcenia	24
5. Ewaluacja programu KUZ	25
6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	26
6.1. Wykaz literatury	26
6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	27
7. Sposób i forma zaliczenia kursu	27
8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć	28
8.1. Tabela weryfikacji programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowe	28
8.2. Tabela weryfikacji programu KUZ pod kątem kompletności efektów kształcenia	29
9. Załączniki	31
9.1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów	31
9.2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom	34
9.3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału	39

1. Wprowadzenie

Kurs umiejętności zawodowych jest krótką formą kształcenia zawodowego z zakresu wybranych zagadnień podstawy programowej kształcenia w zawodach, w zakresie jednej części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji.

Od 1 września 2020 r. kształcenie na kursach umiejętności zawodowych, odbywa się w oparciu o program nauczania uwzględniający:

- podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa, w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo
- efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych.

Osoba, która ukończyła kurs umiejętności zawodowych i podejmuje kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, może być zwolniona z zajęć, które były już prowadzone w ramach ukończonego kursu umiejętności zawodowych.

Zwolnienie następuje po złożeniu wniosku przez zainteresowanego słuchacza i przedłożonego zaświadczenia o ukończeniu kursu. Takie rozwiązanie umożliwia stopniowe zdobywanie kwalifikacji poprzez uczenie się na krótszych kursach umiejętności zawodowych i możliwości zaliczenia efektów takiego kształcenia przy podejmowaniu dalszej nauki na kwalifikacyjnym kursie zawodowym. Jest to rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób dorosłych, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie zawodowe w trakcie pracy zawodowej.

Kursy umiejętności zawodowych mogą być organizowane i prowadzone przez:

- publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych - w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

Możliwe formy kształcenia na kursie umiejętności zawodowych zgodnie to:

- dzienna – odbywa się przez 5 lub 6 dni w tygodniu;
- stacjonarna – odbywa się przez 3 lub 4 dni w tygodniu;
- zaoczna – odbywa się co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni.

Kurs umiejętności zawodowych prowadzony w formie zaocznej trwa nie mniej niż 65% minimalnej liczby godzin na kształcenia zawodowego w danej jednostce efektów kształcenia w kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

Podmioty prowadzące kursy umiejętności zawodowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają:

- dostęp do oprogramowania, które umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między słuchaczami lub uczestnikami a osobami prowadzącymi zajęcia;
- materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;

- bieżącą kontrolę postępów w nauce słuchaczy lub uczestników, weryfikację ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w formie i terminach ustalonych przez podmiot prowadzący kształcenie;
- bieżącą kontrolę aktywności osób prowadzących zajęcia.

Podmioty prowadzące kursy umiejętności zawodowych są obowiązane zorganizować szkolenie dla słuchaczy lub uczestników przed rozpoczęciem zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dotyczące metod i zasad kształcenia oraz obsługi wykorzystywanego oprogramowania.

Zaliczenie zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może odbywać się z wykorzystaniem tych metod i technik.

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego, wskazuje na możliwość prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych w kwalifikacji BPO.04. Zarządzanie działaniami ratowniczymi.

Słuchaczem kursu umiejętności zawodowych może być osoba pełnoletnia posiadająca wykształcenie średnie. Program kursu umiejętności zawodowego ma strukturę przedmiotową o spiralnym układzie treści, gdzie materiał nauczania ułożony został od najprostszych treści po bardziej złożone. Dodatkowo umożliwia powrót do treści zrealizowanych na początku, aby je poszerzyć w celu kształtowania umiejętności wykonania czynności związanych z realizacją zadań zawodowych. Ponadto taki układ treści utrzuca poznane wcześniej informacje a treści korelują ze sobą w ramach przedmiotów i są realizowane w postaci kształcenia teoretycznego oraz praktycznego.

Kurs umiejętności zawodowych BPO.04.4. Kierowanie przebiegiem służby, pozwoli, stosunkowo szybko na zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu realizowanych efektów. Zazwyczaj na tak krótką formę kształcenia, decydują się osoby, które interesuje etapowe uzyskiwanie i potwierdzanie kwalifikacji. Jest to rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie w trakcie pracy zawodowej.

W treści programu jest wskazany główny cel kursu (zadanie zawodowe, do wykonywania, którego powinien być przygotowany absolwent kursu), a także wyszczególniono cele ogólne i cele szczegółowe kształcenia. Kurs umiejętności zawodowych Kierowanie przebiegiem służby trwa 64 godziny.

Celem kształcenia na kursie umiejętności zawodowych jest przygotowanie uczących się do wykonywania pracy zawodowej, zwłaszcza w aspekcie kierowania przebiegiem służby. Absolwent powinien być przygotowany do uzyskania niezbędnych uprawnień zawodowych w przedmiotowym zakresie. Kształcenie zogniskowane zostało na realizacji następujących celów ogólnych:

- poznanie wybranych zasad kierowania służbą,
- scharakteryzowanie podstaw prawa w ochronie przeciwpożarowej,
- opracowanie planów doskonalenia zawodowego,
- realizacja doskonalenia zawodowego,
- wykorzystanie podstaw psychologii w działaniach ratowniczych,
- charakteryzowanie postępowania w sytuacjach trudnych i stresowych,
- charakteryzowanie konkurencji sportu pożarniczego,

- organizowanie zawodów sportowych.

Program nauczania realizowany na kursie umiejętności zawodowych określa:

- ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego, a także cele kształcenia,
- efekty kształcenia i kryteria weryfikacji tych efektów,
- warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w którym została wyodrębniona dana kwalifikacja,
- minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie w ramach danej kwalifikacji.

Wszystkie części programu nauczania są elementami podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, właściwymi dla danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.

Część efektów kształcenia może być realizowana w formie kształcenia na odległość. Efekty tak realizowane mają, w przeważającej części, charakter teoretyczny. Na podstawie analizy podstawy programowej kształcenia zawodowego oraz możliwości i potrzeb słuchacza, efekty te określa prowadzący zajęcia.

Ważnym celem kształcenia jest przygotowanie uczących się do wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na rynku pracy, nabycia poszukiwanych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Dopasowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki należy oprzeć na wynikach badań prowadzonych przez instytuty analizujące rynek pracy w Polsce. Szczególnie istotne, w zakresie ewolucji rynku pracy, okazują się coroczne obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej o zawodach potrzebnych na rynku pracy. Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz wykaz potrzebnych zawodów, podawane są w drodze obwieszczenia do 1 lutego każdego roku w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” dla każdego województwa.

Wymagania wstępne dla słuchaczy

Uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być:

- osoby dorosłe, które spełniły obowiązek szkolny;

oraz w uzasadnionych przypadkach inne osoby, które spełniają poniższe warunki:

- osoby niepełnoletnie, które ukończyły gimnazjum, mają skończone 15 lat, ale ze względów zdrowotnych lub spowodowanych sytuacją życiową nie mogą podjąć nauki w szkole ponadgimnazjalnej;

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego nie wskazuje szczególnych wymagań wstępnych dla uczestników kursu w zakresie kwalifikacji BPO.04. Zarządzanie działaniami ratowniczymi.

Uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być osoby posiadająca zaświadczenie od lekarza o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie, w którym wyodrębniona jest dana kwalifikacja.

Współpraca przy opracowaniu programu

Program kursu umiejętności zawodowych został opracowany we współpracy ze szkołami branży ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia z województwa lubelskiego oraz małopolskiego.

Forma i zakres współpracy z pracodawcami

Dla poszczególnych przedmiotów oraz działów programowych proponowane formy i zakres współpracy w pracodawcami są uzależnione od specyfiki zajęć edukacyjnych oraz wymagań podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie kwalifikacji.

W zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych proponowane formy i zakres współpracy to:

- konsultacje w zakresie tematyki zajęć ze szczególnym uwzględnieniem wiadomości i umiejętności oczekiwanych przez pracodawców ze względu na specyfikę lokalnego rynku pracy oraz ze względu na postęp techniczny i wprowadzanie innowacyjnych branżowych rozwiązań w treści kształcenia;
- współpraca przy diagnozowaniu wiedzy i umiejętności nabytych przez słuchaczy kursu;
- realizacji wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych uzupełniających realizowany program kursu;
- doposażanie pracowni i warsztatów szkolnych w nowoczesne branżowe środki dydaktyczne;

ponadto w zakresie kształcenia praktycznego optymalna forma i zakres współpracy to:

- realizacja zajęć praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców.

2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia - tabela 10, 11

Tabela 10. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów załącznik 1

Tabela 11. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom załącznik 2

2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe

Tabela 12. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału (np. w przypadku kształcenia modułowego) załącznik 3

2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych

W tabeli podano liczę godzin zajęć edukacyjnych dla formy dziennej. Inne możliwe formy kształcenia to forma stacjonarna, zaoczna.

Możliwa jest realizacja wszystkich treści (efektów) kształcenia w zakresie kształcenia teoretycznego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Czas trwania kursu 2 miesiące (dla formy dziennej), liczba godzin niezbędna do realizacji programu nauczania 64 godz.

Brak powiązań danej jednostki efektów kształcenia z innymi zawodami.

Tabela 1 Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba zajęć	Uwagi o realizacji
Służba w ochronie przeciwpożarowej	6	Kształcenie teoretyczne miesiąc 1
Podstawy prawa w ochronie przeciwpożarowej	8	Kształcenie teoretyczne miesiąc 1
Doskonalenie zawodowe	18	Kształcenie teoretyczne miesiąc 1
Podstawy psychologii	16	Kształcenie teoretyczne miesiąc 2
Sport pożarniczy	16	Kształcenie teoretyczne miesiąc 2
Razem	64	

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie zdalnej.

Zajęcia praktyczne i laboratoryjne realizowane w ramach kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Liczba godzin przypisana poszczególnym zajęciom, uwzględnia minimalną liczbę godzin przewidzianą w podstawie programowej na realizację efektów kształcenia ujętych w jednostkach efektów (przy założeniu, że kształcenie odbywa się w systemie dziennym lub stacjonarnym). W przypadku kształcenia w systemie zaocznym liczbę godzin można obniżyć zgodnie z aktualnymi przepisami oświatowymi.

3. Cele kształcenia KUZ

Absolwent kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych Kierowanie przebiegiem służby powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- organizowania i monitorowania przebiegu służby;

4. Programy poszczególnych zajęć

4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Służba w ochronie przeciwpożarowej

4.1.1. Cele ogólne przedmiotu

- poznanie wybranych zasad kierowania służbą,
- poznanie głównych pojęć oraz przepisów związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy oraz zasad udzielania pierwszej pomocy.

4.1.2. Cele szczegółowe przedmiotu

- postępować zgodnie z regulaminem służbowym i zasadami etyki zawodowej i BHP,
- scharakteryzować zasady musztry oraz ceremoniału pożarniczego,
- omówić zadania oraz organizacji Państwowej Straży Pożarnej,
- zapewnić utrzymywanie dyscypliny służbowej,

4.1.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 2 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Kierowanie służbą.	Temat 1 Etyka zawodowa i obyczaj pożarniczy*	2	<ul style="list-style-type: none"> – przestrzegać zasad kultury i etyki zawodowej – przedstawić rys historyczny rozwoju pożarnictwa w Polsce – przestrzegać zasad kultury i etyki podczas realizacji zadań zawodowych – opisywać reguły i procedury obowiązujące w środowisku pracy – wymienić ważniejsze wydarzenia mające wpływ na rozwój organizacyjny ochrony przeciwpożarowej i techniki pożarniczej na tle historii Polski zwłaszcza po II wojnie światowej – stosować zasady rzetelności, lojalności i uczciwości zawodowej – stosować reguły i procedury obowiązujące w środowisku pracy

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
	Temat 2 Ceremoniał pożarniczy	4	<ul style="list-style-type: none"> – omówić uroczysty apel – scharakteryzować uroczystą zbiórkę – opisać elementy scenariusza uroczystości – wykonać rozkazy w pododdziale w czasie uroczystej zbiórki – przeprowadzić zmianę służby w podziale bojowym – przeprowadzać zmianę służby wewnętrznej – wydawać polecenia podwładnym podczas pełnienia funkcji dowódczych – napisać scenariusz przebiegu uroczystości związanych z ceremoniałem pożarniczym; – wydawać komendy podczas apelu – planować działania i zarządzać czasem – sporządzić harmonogram realizacji wskazanego zadania – realizować zadania zgodnie z harmonogramem; – analizować zasady i procedury wykonania zadania – omówić przebieg i zorganizować imprezy związane z obchodem świąt pożarniczych – wymienić okazje, przy których w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej organizuje się uroczysty apel lub zbiórkę – podać różnicę między uroczystą zbiórką i apelem – monitorować i oceniać jakość wykonania przydzielonych zadań; – wymienić zasady zachowania się strażaka indywidualnie i w szyku podczas uroczystości patriotyczno – religijnych;
Razem		6	

Gwiazdą zaznaczono treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.1.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Zaplanowane do osiągnięcia cele ogólne i szczegółowe kształcenia przygotowują słuchacza/uczestnika do wykonywania zadań zawodowych wyodrębnionych w kwalifikacji. Należy kształtować umiejętności kierowania służbą, udzielania pierwszej pomocy oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, etyki zawodowej, ceremoniału, obyczaju i regulaminów służbowych.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

Propozycje metod nauczania,

Podstawową zalecaną metodą nauczania będzie metoda podająca wzbogaconą pokazami i ćwiczeniami, którą prowadzący powinien w maksymalnym stopniu urozmaicić prezentacją multimedialną lub filmami dydaktycznymi związanymi z tematyką służby w ochronie przeciwpożarowej. Warto też wykorzystać metody, takie jak: pogadanka, dyskusja, opis, opowiadanie, wyjaśnienie. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Obudowa dydaktyczna

Wskazane jest wyposażenie pracowni w:

- wzory dokumentów sporządzanych w związku z służbą, literaturę zawodową, zestaw przepisów prawa dotyczących zasad służby
- filmy z zakresu BHP, pierwszej pomocy, ceremoniału i obyczaju pożarniczego
- aktualną literaturę z zakresu BHP i pierwszej pomocy, ceremoniału i obyczaju pożarniczego

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: grupowo i indywidualnie. Należy dostosowywać warunki, środki, metody i formy kształcenia do potrzeb i możliwości słuchacza/uczestnika np. różnicować tempo pracy, podawać polecenia w prostszej formie, często odwoływać się do konkretnych przykładów, odrębnie instruować, upraszczać formy przekazu. Jako metody ewaluacji można wykorzystać obserwację bieżącą uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny.

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w klasopracowni oraz na placu umożliwiającym formowanie jednostek i prowadzenie ćwiczeń przebiegu uroczystości. Zajęcia edukacyjne mogą odbywać się w standardowo wyposażonej klasopracowni. W pracowni, w której prowadzone będą zajęcia edukacyjne powinny się znajdować: komputer z dostępem do Internetu oraz urządzenia multimedialne. Zajęcia powinny być prowadzone w formie pracy w grupach i indywidualnie. Zajęcia z pierwszej pomocy powinny być prowadzone w formie ćwiczeń praktycznych z użyciem drobnego sprzętu ratowniczego i fantomów do nauki resuscytacji. Zajęcia dydaktyczne związane są z przekazaniem wiedzy na temat bezpiecznego wykonywania zawodu, zaplanowane do osiągnięcia efekty kształcenia przygotowują słuchaczy do wykonywania zadań zawodowych. Powinny być kształtowane umiejętności przestrzegania zasad higieny i bezpieczeństwa pracy oraz zapobiegania czynnikom szkodliwym dla zdrowia. Należy zwrócić uwagę na realizację kompetencji personalnych i społecznych w grupie oraz umiejętność współpracy przy realizacji zadań, umiejętność radzenia sobie ze stresem w sytuacjach trudnych, zagrażających zdrowiu i życiu człowieka.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Stopień opanowania wiadomości przez słuchaczy powinien być sprawdzany w formie prac pisemnych, testów i odpowiedzi ustnych oraz poprawności wykonanych ćwiczeń. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. Poprawność wykonywanych ćwiczeń oparta na indywidualnej pracy z słuchaczem/uczestnikiem z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika możliwe są do wykorzystania również przy sprawdzaniu efektów kształcenia realizowanych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy prawa w ochronie przeciwpożarowej

4.2.1. Cele ogólne przedmiotu

- znajomość podstaw prawa w ochronie przeciwpożarowej.

4.2.2. Cele szczegółowe przedmiotu

- omówić prawne podstawy dokumentacji i organizacji działań realizowanych przez PSP,
- omówić zakres odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania,
- opisać zadania wykonywane zgodnie z instrukcją kancelaryjną,
- analizować umowę i porozumienia,
- omówić zasady ochrony dokumentów służbowych.

4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Dokumentacja i organizacja działań realizowanych przez PSP.	Temat 1 Organizacja działań ratowniczych*	5	<ul style="list-style-type: none"> – wymienić formy nagród i kar stosowanych w służbie – analizować zasady i procedury wykonania zadania – wyjaśnić zakres odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania
	Temat 2 Dokumentacja związana ze służbą*	3	<ul style="list-style-type: none"> – opisać zasady ochrony dokumentów związanych ze służbą przed osobami niepowołanymi

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
			<ul style="list-style-type: none"> – opisać warunki współpracy i porozumień – nadać numery sprawom wchodzącym i wychodzącym z jednostki organizacyjnej zgodnie z zapisami instrukcji kancelaryjnej – opracować treść prostej umowy
Razem		8	

Gwiazdą zaznaczono treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.2.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Zaplanowane do osiągnięcia cele ogólne i szczegółowe kształcenia przygotowują słuchacza/uczestnika do wykonywania zadań zawodowych wyodrębnionych w kwalifikacji. Należy kształtować umiejętności charakteryzowania podstaw prawnych ochrony przeciwpożarowej.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

Propozycje metod nauczania,

Podstawową zalecaną metodą nauczania będzie metoda podająca wzbogacona pokazami i ćwiczeniami, którą prowadzący powinien w maksymalnym stopniu urozmaicić prezentacją multimedialną lub filmami dydaktycznymi związanymi z tematyką podstaw prawa w ochronie przeciwpożarowej. Warto też wykorzystać metody, takie jak: pogadanka, dyskusja, opis, opowiadanie, wyjaśnienie. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Obudowa dydaktyczna

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w pracowni wyposażonej w:

- wzory dokumentów sporządzanych w związku z służbą
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej podstaw prawa w ochronie przeciwpożarowej
- aktualną literaturę z zakresu podstaw prawa w ochronie przeciwpożarowej
- zestaw przepisów prawa dotyczących zadań zawodowych

Warunki realizacji

Placówka prowadząca kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w kwalifikacji, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w kwalifikacji szkolnictwa branżowego oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: grupowo i indywidualnie. Należy dostosowywać warunki, środki, metody i formy kształcenia do potrzeb i możliwości słuchacza/uczestnika np. różnicować tempo pracy, podawać polecenia w prostszej formie, często odwoływać się do konkretnych przykładów, odrębnie instruować, upraszczać formy przekazu. Jako metody ewaluacji można wykorzystać obserwację bieżącą uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Stopień opanowania wiadomości przez słuchaczy powinien być sprawdzany w formie prac pisemnych, testów i odpowiedzi ustnych oraz poprawności wykonanych ćwiczeń. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. Poprawność wykonywanych ćwiczeń oparta na indywidualnej pracy z słuchaczem/uczestnikiem z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika możliwe są do wykorzystania również przy sprawdzaniu efektów kształcenia realizowanych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

4.3. Program nauczania dla przedmiotu: Doskonalenie zawodowe

4.3.1. Cele ogólne przedmiotu

- opracowanie planów doskonalenia zawodowego,
- realizacja doskonalenia zawodowego.

4.3.2. Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- scharakteryzować możliwości rozwoju zawodowego,
- wymienić i opisać zasady doskonalenia zawodowego w służbie,
- przeprowadzić szkolenia zgodnie z przyjętym scenariuszem wraz z wykorzystaniem odpowiednich środków dydaktycznych,
- aktualizować wiedzę zawodową.

4.3.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 4 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Rozwój własny i zespołu.	Temat 1 Doskonalenie zawodowe	6	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnić plany doskonalenia zawodowego dla poszczególnych stanowisk służbowych – wskazać środki dydaktyczne wykorzystywane w doskonaleniu zawodowym – wskazać formy aktualizacji wiedzy – wymienić kierunki rozwoju zawodowego – wskazać zasady doskonalenia zawodowego w jednostce ratowniczo-gaśniczej – rozróżnić metodyczne i merytoryczne przygotowanie do zajęć dydaktycznych – opisać zasady doskonalenia zawodowego obowiązujące w Państwowej Straży Pożarnej – sporządzić scenariusz ćwiczeń dotyczący badania wstępnego z kwalifikowanej pierwszej pomocy – opracować plan doskonalenia zawodowego dla wskazanego stanowiska służbowego – poszerzać wiedzę zawodową związaną z podstawowymi zadaniami zawodowymi – objaśnić na czym polega merytoryczne i metodyczne przygotowanie do zajęć dydaktycznych – prowadzić ćwiczenia i szkolenia zgodnie z przyjętym scenariuszem – wykorzystać środki dydaktyczne odpowiednio do założeń opisanych w scenariuszach
	Temat 2 Komunikacja interpersonalna i praca zespołowa	2	<ul style="list-style-type: none"> – wskazać zasady komunikacji interpersonalnej – wskazać zasady współpracy w zespole – rozpoznawać przydzielone zadanie w pododdziale podczas działań ratowniczych i ćwiczeń – wykonywać zadania w ramach pracy zespołowej – opisać zasady komunikacji interpersonalnej – rozpoznawać komunikaty niewerbalne – interpretować komunikaty niewerbalne – stosować aktywne metody słuchania

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
			<ul style="list-style-type: none"> – stosować zasady poprawności językowej – współpracować w zespole
	Temat 3 Profesjonalne kierowanie pracą zespołu	2	<ul style="list-style-type: none"> – opisać istotę procesu planowania pracy zespołowej – przedstawić zasady organizacji pracy zespołowej – wskazać środki ochrony indywidualnej i zbiorowej stosowane podczas ćwiczeń i działań ratowniczych – wyznaczyć zadania dla członków zespołu – analizować przebieg wykonania przez członków zespołu przydzielonych zadań – wspierać proces powstania norm grupowych – wpływać na proces formowania zwartości grupy – sprawdzać zastosowane środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych
	Temat 4 Metody oceny kompetencji współpracowników*	2	<ul style="list-style-type: none"> – opisać metody diagnozy mocnych i słabych stron współpracowników – dobierać osoby do wykonania przydzielonych zadań rozpoznaje mocne i słabe strony swoich współpracowników
	Temat 5 Kierowanie pracą zespołu w procesie doskonalenia zawodowego	2	<ul style="list-style-type: none"> – wskazać istotę kierowania wykonaniem przydzielonych zadań – analizować umiejętności zawodowe członków grupy – dopasować spośród członków zespołu osoby do wykonania danego zadania zawodowego uwzględniając ich wiedzę
	Temat 6 Ewaluacja procesu doskonalenia zawodowego	2	<ul style="list-style-type: none"> – opisać sposoby monitorowania i oceny jakości wykonania pracy – dobrać metody i techniki pracy w zespole do wykonania zadań zawodowych – analizować osiągnięte wyniki pracy swoich członków zespołu
	Temat 7 Rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakości pracy w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej	2	<ul style="list-style-type: none"> – wymienić rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakości pracy w jednostkach ratowniczo-gaśniczych – wykonywać pracę zgodnie z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska – wykonywać ćwiczenia i czynności ratownicze z uwzględnieniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska – dokonać prostych modernizacji stanowiska pracy

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
			<ul style="list-style-type: none"> – poszerzać wiedzę zawodową związaną z podstawowymi zadaniami zawodowymi – doskonalić się wspólnie z członkami zespołu uwzględniając nowe rozwiązania technologiczne i nowy sprzęt pojawiający się w branży – zaakceptować nowe sposoby realizacji zadania zaproponowane przez członków zespołu zwiększające wzajemną odpowiedzialność
Razem		18	

Gwiazdą zaznaczono treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.3.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Zaplanowane do osiągnięcia cele ogólne i szczegółowe kształcenia przygotowują słuchacza/uczestnika do wykonywania zadań zawodowych wyodrębnionych w kwalifikacji. Należy kształtować umiejętności dotyczące doskonalenia zawodowego.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

Propozycje metod nauczania,

Podstawową zalecaną metodą nauczania będzie metoda podająca wzbogaconą pokazami i ćwiczeniami, którą prowadzący powinien w maksymalnym stopniu urozmaicić prezentacją multimedialną lub filmami dydaktycznymi związanymi z tematyką doskonalenia zawodowego. Warto też wykorzystać metody, takie jak: pogadanka, dyskusja, opis, opowiadanie, wyjaśnienie. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Obudowa dydaktyczna

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w pracowni wyposażonej w:

- wzory dokumentów sporządzanych w związku z służbą
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej doskonalenia zawodowego
- aktualną literaturę z zakresu doskonalenia zawodowego

Warunki realizacji

Placówka prowadząca kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w kwalifikacji, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w kwalifikacji szkolnictwa branżowego oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: grupowo i indywidualnie. Należy dostosowywać warunki, środki, metody i formy kształcenia do potrzeb i możliwości słuchacza/uczestnika np. różnicować tempo pracy, podawać polecenia w prostszej formie, często odwoływać się do konkretnych przykładów, odrębnie instruować, upraszczać formy przekazu. Jako metody ewaluacji można wykorzystać obserwację bieżącą uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Stopień opanowania wiadomości przez słuchaczy powinien być sprawdzany w formie prac pisemnych, testów i odpowiedzi ustnych oraz poprawności wykonanych ćwiczeń. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. Poprawność wykonywanych ćwiczeń oparta na indywidualnej pracy z słuchaczem/uczestnikiem z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika możliwe są do wykorzystania również przy sprawdzaniu efektów kształcenia realizowanych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

4.4. Program nauczania z przedmiotu: Podstawy psychologii

4.4.1. Cele ogólne przedmiotu

- umiejętność wykorzystania podstaw psychologii w działaniach ratowniczych,
- znajomość postępowania w sytuacjach trudnych i stresowych.

4.4.2. Cele szczegółowe przedmiotu

- charakteryzować wymagania i warunki pełnienia służby,
- zastosować techniki radzenia sobie ze stresem,
- udzielić wsparcia psychicznego osobom poszkodowanym,
- omówić zasady funkcjonowania strażaka na służbie w zgodzie ze zdrowiem psychicznym,
- wskazać zagrożenia dla zdrowia psychicznego.

4.4.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 5 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Psychologia w służbie.	Temat 1 Promocja i ochrona zdrowia psychicznego w służbie*	2	<ul style="list-style-type: none"> – omówić wybrane zagrożenia dla zdrowia psychicznego i dobrego funkcjonowanie strażaka w służbie – opisać istotę wypalenia zawodowego – zdefiniować wybrane zagrożenia zdrowia psychicznego w służbie – omówić sposoby przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu
	Temat 2 Osobowościowe uwarunkowania funkcjonowania w służbie*	2	<ul style="list-style-type: none"> – zidentyfikować wpływ cech osobowościowych na funkcjonowanie strażaka w służbie, – wyjaśnić wybrane zagrożenia zdrowia psychicznego w służbie – opisać wpływ cech osobowościowych na funkcjonowanie strażaka w służbie
	Temat 3 Strażak w grupie społecznej	4	<ul style="list-style-type: none"> – opisać fazy rozwoju grupy – rozróżnić cele indywidualne i grupowe – zidentyfikować role społeczne w grupie – zbudować pozytywne relacje w grupie podczas pełnienia służby – wykazać się kreatywnością i otwartością na zmiany – podjąć inicjatywę w nietypowej sytuacji – ocenić różne opcje działania
Stres i kierowanie zespołem.	Temat 4 Psychologiczne aspekty efektywnego kierowania zespołem	4	<ul style="list-style-type: none"> – wymienić kierunki rozwoju zawodowego – opisać zasady współpracy w zespole – wskazać metody i sposoby rozwiązywania problemów – wymienić pożądane cechy dowódcy – wymienić funkcje kierowania zespołem – wskazać sposoby motywowania podwładnych – rozpoznać przydzielone zadanie w pododdziale podczas działań podczas działań ratowniczych i ćwiczeń – zastosować różne formy aktualizacji wiedzy – aktualizować wiedzę i doskonalić umiejętności zawodowe

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
			<ul style="list-style-type: none"> – scharakteryzować zestaw umiejętności i kompetencji niezbędnych w wybranym zawodzie – współpracować w zespole – wykonać zadania w ramach pracy zespołowej – zastosować różne metody i sposoby rozwiązania problemów
	Temat 5 Doskonalenie technik radzenia sobie ze stresem*	4	<ul style="list-style-type: none"> – opisać przyczyny sytuacji stresogennych – wskazać przyczyny sytuacji stresogennych – zminimalizować skutki stresu – zastosować techniki radzenia sobie ze stresem
Razem		16	

Gwiazdą zaznaczono treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.4.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Zaplanowane do osiągnięcia cele ogólne i szczegółowe kształcenia przygotowują słuchacza/uczestnika do wykonywania zadań zawodowych wyodrębnionych w kwalifikacji. Należy kształtować wiedzę i umiejętności z zakresu psychologicznych podstaw służby w ochronie przeciwpożarowej.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

Propozycje metod nauczania

Podstawową zalecaną metodą nauczania będzie metoda podająca wzbogaconą pokazami i ćwiczeniami, którą prowadzący powinien w maksymalnym stopniu urozmaicić prezentacją multimedialną lub filmami dydaktycznymi związanymi z podstawami psychologii. Należy też wykorzystać metody, takie jak: pogadanka, dyskusja, opis, opowiadanie, wyjaśnienia, praca w grupach, praca w parach, odczytywanie informacji zamieszczonych na schematach. Dominującą metodą kształcenia powinna być metoda pokazu połączona z opisem. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Obudowa dydaktyczna

Zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, czasopisma branżowe, literatura przedmiotu, plansze z ilustracjami, zdjęcia, komputer z dostępem do Internetu, urządzenia multimedialne, czasopisma tematycznie związane z psychologią.

Warunki realizacji

Placówka prowadząca kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w kwalifikacji, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w kwalifikacji szkolnictwa branżowego oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych. Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych na sali wykładowej wyposażonej w projektor oraz elementy relaksacyjne, filmy, multimedia i aktualną literaturę z zakresu podstaw psychologii w służbie.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: grupowo i indywidualnie. Należy dostosowywać warunki, środki, metody i formy kształcenia do potrzeb i możliwości słuchacza/uczestnika np. różnicować tempo pracy, podawać polecenia w prostszej formie, często odwoływać się do konkretnych przykładów, odrębnie instruować, upraszczać formy przekazu. Jako metody ewaluacji można wykorzystać obserwację bieżącą uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Stopień opanowania wiadomości przez słuchaczy powinien być sprawdzany w formie prac pisemnych, testów i odpowiedzi ustnych oraz poprawności wykonanych ćwiczeń. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. Poprawność wykonywanych ćwiczeń oparta na indywidualnej pracy z słuchaczem/uczestnikiem z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika możliwe są do wykorzystania również przy sprawdzaniu efektów kształcenia realizowanych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

4.5. Program nauczania dla przedmiotu: Sport pożarniczy

4.5.1. Cele ogólne przedmiotu

- poznanie konkurencji sportu pożarniczego,
- umiejętność organizowania zawodów sportowych.

4.5.2. Cele szczegółowe przedmiotu

- wymienić konkurencje sportu pożarniczego,
- scharakteryzować poszczególne konkurencje sportu pożarniczego,
- zastosować zasady sportu pożarniczego.

4.5.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 6 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Sport pożarniczy.	Temat 1 Sport pożarniczy w PSP i OSP	16	<ul style="list-style-type: none"> – zorganizować zawody sportowe: – określić zasady i reguły gier sportowych – wskazać sprzęt stosowany w sporcie pożarniczym – opisać zasady rozgrywania konkurencji sportu pożarniczego – wymieniać sprzęt boiskowy do poszczególnych konkurencji sportu pożarniczego – opracować regulamin turnieju w oparciu o obowiązujący regulamin sportu pożarniczego
Razem		16	

Gwiazdą zaznaczono treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.5.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Zaplanowane do osiągnięcia cele ogólne i szczegółowe kształcenia przygotowują słuchacza/uczestnika do wykonywania zadań zawodowych wyodrębnionych w kwalifikacji. Należy kształtować uzyskanie umiejętności w zakresie charakteryzowania konkurencji sportu pożarniczego i organizowania zawodów sportowych.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

Propozycje metod nauczania

Podstawową zalecaną metodą nauczania będzie metoda podająca wzbogaconą pokazami i ćwiczeniami, którą prowadzący powinien w maksymalnym stopniu urozmaicić prezentacją multimedialną lub filmami dydaktycznymi związanymi z tematyką sportu pożarniczego. Warto też wykorzystać metody, takie jak: pogadanka, dyskusja, opis, opowiadanie, wyjaśnienie. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Obudowa dydaktyczna

Placówka prowadząca kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w kwalifikacji, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w kwalifikacji szkolnictwa branżowego oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych.

Warunki realizacji

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w sali gimnastycznej, wspinalni i torze przeszkód przystosowanym do sportu pożarniczego.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: grupowo i indywidualnie. Należy dostosowywać warunki, środki, metody i formy kształcenia do potrzeb i możliwości słuchacza/uczestnika np. różnicować tempo pracy, podawać polecenia w prostszej formie, często odwoływać się do konkretnych przykładów, odrębnie instruować, upraszczać formy przekazu. Jako metody ewaluacji można wykorzystać obserwację bieżącą uczestników podczas zajęć dydaktycznych oraz wywiad indywidualny. Należy zwrócić uwagę na realizację kompetencji personalnych i społecznych w grupie oraz umiejętność współpracy przy realizacji zadań, umiejętność radzenia sobie ze stresem w sytuacjach trudnych, zagrażających zdrowiu i życiu człowieka.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Stopień opanowania wiadomości przez słuchaczy powinien być sprawdzany w formie prac pisemnych, testów i odpowiedzi ustnych oraz poprawności wykonanych ćwiczeń. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. Poprawność wykonywanych ćwiczeń oparta na indywidualnej pracy z słuchaczem/uczestnikiem z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika możliwe są do wykorzystania również przy sprawdzaniu efektów kształcenia realizowanych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

5. Ewaluacja programu KUZ

Tabela 7. Ewaluacja programu KUZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
<p>prowadzi doskonalenie zawodowe:</p> <p>a) objaśnia, na czym polega merytoryczne i metodyczne przygotowanie do zajęć dydaktycznych</p> <p>b) przygotowuje środki dydaktyczne wykorzystywane w doskonaleniu zawodowym (ek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzi ćwiczenia i szkolenia zgodnie z przyjętym scenariuszem – wykorzystuje środki dydaktyczne odpowiednio do założeń opisanych w scenariuszach 	<p>Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców.</p> <p>Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.</p>	<p>W czasie i po zakończeniu kursu</p>

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

- 1) Bednarek J., Bielicki P.P., Podstawy psychologii, pedagogiki i metodyki kształcenia pożarniczego, Firex Warszawa 1997.
- 2) Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.).
- 3) Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 z późn. zm.).
- 4) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 listopada 2005 r. w sprawie umundurowania strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 4, poz. 25 z późn. zm.).
- 5) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 266, poz. 2247 z późn. zm.).
- 6) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 września 2001 r. w sprawie ceremoniału składania ślubowania przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 114, poz. 1227 z późn. zm.).
- 7) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 kwietnia 2006 r. w sprawie opiniowania służbowego strażaka Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 80, poz. 562 z późn. zm.).
- 8) Zarządzenie nr 5 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie ramowego regulaminu służby w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej oraz regulaminu musztry i ceremoniału pożarniczego (Dz. Urzędowy KG PSP Nr 1, poz. 4).
- 9) Regulamin musztry Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.
- 10) Regulamin ogólny Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.
- 11) Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie zadań z zakresu wychowania fizycznego realizowanych w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej oraz form organizacyjnych wychowania fizycznego i sposobu ich finansowania z dnia 25 maja 2011 r.
- 12) Regulamin zawodów w sporcie pożarniczym, wydanie II, Warszawa, grudzień 2004 r.
- 13) Regulamin Młodzieżowych Zawodów Sportowo-Pożarniczych, 2010 r.
- 14) Regulamin Zawodów Sportowo-Pożarniczych OSP, 2011 r.
- 15) Regulamin Tradycyjnych Międzynarodowych Zawodów pożarniczych CTIF, wydanie 6 z 2002 r.

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Wskazane jest wyposażenie pracowni w:

- wzory dokumentów sporządzanych w związku z służbą, literaturę zawodową, zestaw przepisów prawa dotyczących zasad służby
- filmy z zakresu BHP, pierwszej pomocy, ceremoniału i obyczaju pożarniczego
- aktualną literaturę z zakresu BHP i pierwszej pomocy, ceremoniału i obyczaju pożarniczego
- wzory dokumentów sporządzanych w związku z służbą
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej podstaw prawa w ochronie przeciwpożarowej
- aktualną literaturę z zakresu podstaw prawa w ochronie przeciwpożarowej
- zestaw przepisów prawa dotyczących zadań zawodowych
- wzory dokumentów sporządzanych w związku z służbą
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej doskonalenia zawodowego
- aktualną literaturę z zakresu doskonalenia zawodowego

Wskazane jest również prowadzenie zajęć edukacyjnych w sali gimnastycznej, wspinalni i torze przeszkód przystosowanym do sportu pożarniczego.

7. Sposób i forma zaliczenia kursu

Oceny klasyfikacyjne z poszczególnych zajęć edukacyjnych, ustala się w stopniach według następującej skali:

- stopień celujący - 6;
- stopień bardzo dobry - 5;
- stopień dobry - 4;
- stopień dostateczny - 3;
- stopień dopuszczający - 2;
- stopień niedostateczny - 1.

Forma i sposób zaliczenia poszczególnych zajęć edukacyjnych przewidzianych w planie nauczania zależy od specyfiki nauczanych treści kształcenia i może być:

- ustna;

- pisemna;
- praktyczna.

Wyboru formy zaliczenia dokonują nauczyciele/instruktorzy prowadzący obowiązkowe zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie nauczania kursu umiejętności zawodowych, przed rozpoczęciem zajęć.

Uczestnicy kursu są informowani o formie zaliczenia poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, przewidzianych w planie nauczania na pierwszych zajęciach.

Warunki zaliczenia kursu umiejętności zawodowych:

- uczęszczanie na zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie nauczania, w wymiarze co najmniej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia;
- uzyskanie ocen wyższych niż niedostateczne z zaliczeń przeprowadzanych z poszczególnych zajęć edukacyjnych, określonych w planie nauczania;
- w przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia słuchacz kursu może poprawiać ocenę w formie i terminie ustalonym z nauczycielem/instruktozem prowadzącym zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie nauczania.

Kurs umiejętności zawodowych kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący kurs. Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych. Zaświadczenia określa załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2019 poz. 652).

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć

8.1. Tabela weryfikacji programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowe

Tabela 8 Tabela weryfikacji programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowe

Lp.	Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (Tak-T/Nie-N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

8.2. Tabela weryfikacji programu KUZ pod kątem kompletności efektów kształcenia

Tabela 9 Tabela weryfikacji programu KUZ pod kątem kompletności efektów kształcenia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
BPO.04.4. Kierowanie przebiegiem służby		
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
planuje i organizuje przebieg służby zgodnie z regulaminami: a) opracowuje plan służby b) wypełnia dokumentację przebiegu służby	<ul style="list-style-type: none"> wymienia obowiązki strażaka pełniącego służbę wartowniczą sporządza rozkaz dzienny dotyczący obsady służby wewnętrznej sporządza harmonogramy pełnienia służby wewnętrznej 	
utrzymuje dyscyplinę służbową u podwładnych oraz podczas dowodzenia w pododdziałach: a) przeprowadza zmianę służby w podziale bojowym b) przeprowadza zmianę służby wewnętrznej	<ul style="list-style-type: none"> wydaje polecenia podwładnym podczas pełnienia funkcji dowódcy wydaje komendy podczas apelu wydaje komendy podczas zmiany służby wewnętrznej 	
prowadzi dokumentację związaną z przebiegiem służby	<ul style="list-style-type: none"> wypełnia książkę podziału bojowego sporządza raporty służbowe, meldunki, notatki służbowe i wyjaśniające charakteryzuje tryb postępowania z dokumentami służbowymi określa adresata dokumentu z zachowaniem drogi służbowej 	
Organizuje prace biurowe zgodnie z instrukcją kancelaryjną i przepisami prawa: a) charakteryzuje instrukcję kancelaryjną b) wypełnia dziennik korespondencyjny i podawczy	<ul style="list-style-type: none"> nadaje numery sprawom wchodzącym i wychodzącym z jednostki organizacyjnej zgodnie z przepisami instrukcji kancelaryjnej opisuje zasady ochrony dokumentów związanych ze służbą przed osobami niepowołanymi 	
identyfikuje zagrożenia dla zdrowia psychicznego i dobrego funkcjonowania strażaka w służbie	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wpływ cech osobowościowych na funkcjonowanie strażaka w służbie wymienia zagrożenia zdrowia psychicznego w służbie wyjaśnia istotę wypalenia zawodowego 	

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
BPO.04.4. Kierowanie przebiegiem służby		
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje techniki radzenia sobie ze stresem 	
buduje pozytywne relacje w grupie podczas pełnienia służby	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje fazy rozwoju grupy – rozróżnia cele indywidualne i grupowe – identyfikuje role społeczne w grupie – wymienia pożądane cechy dowódcy – wymienia funkcje kierowania zespołem – wskazuje sposoby motywowania podwładnych – przedstawia etapy procesu podejmowania decyzji 	
opracowuje plany doskonalenia zawodowego	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasady doskonalenia zawodowego realizowanego w jednostce ratowniczo-gaśniczej – sporządza scenariusz ćwiczeń dotyczący badania wstępnego z kwalifikowanej pierwszej pomocy – opracowuje plan doskonalenia zawodowego dla wskazanego stanowiska służbowego 	
<p>prowodzi doskonalenie zawodowe:</p> <p>a) objaśnia, na czym polega merytoryczne i metodyczne przygotowanie do zajęć dydaktycznych</p> <p>b) przygotowuje środki dydaktyczne wykorzystywane w doskonaleniu zawodowym</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzi ćwiczenia i szkolenia zgodnie z przyjętym scenariuszem – wykorzystuje środki dydaktyczne odpowiednio do założeń opisanych w scenariuszach 	
<p>prowodzi zajęcia doskonalące sprawność fizyczną w trakcie służby:</p> <p>a) charakteryzuje cele i zadania zajęć doskonalących sprawność fizyczną realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej</p> <p>b) dobiera formy i metody stosowane w procesie realizacji zajęć doskonalących sprawność fizyczną</p> <p>c) prowadzi zajęcia doskonalące sprawność fizyczną w trakcie służby</p>	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasady przeprowadzenia rozgrzewki – wymienia rodzaje ćwiczeń doskonalących sprawność fizyczną realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej – nadzoruje wykonywanie ćwiczeń doskonalących sprawność fizyczną realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej 	

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
BPO.04.4. Kierowanie przebiegiem służby		
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
organizuje zawody sportowe: a) charakteryzuje zasady i reguły gier sportowych b) charakteryzuje sprzęt stosowany w sporcie pożarniczym c) charakteryzuje zasady rozgrywania konkurencji sportu pożarniczego	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje zasady i reguły gier sportowych podczas sędziowania – wymienia sprzęt boiskowy do poszczególnych konkurencji sportu pożarniczego – opracowuje regulamin turnieju w oparciu o obowiązujący regulamin sportu pożarniczego 	
stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań: a) sporządza zestawienia zbiorcze z danych powtarzalnych b) ustala siły i środki będące w dyspozycji stanowiska kierowania na podstawie Systemu Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy zestawienie wycofanego sprzętu ratowniczego – dysponuje do zdarzenia pojazdy ratownicze – opracowuje prezentację multimedialną wspomagającą proces doskonalenia zawodowego wykorzystującą zdjęcia i materiał wideo 	

9. Załączniki

9.1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Tabela 10 Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji.	Służba w ochronie przeciwpożarowej	Podstawy prawa w ochronie przeciwpożarowej	Doskonalenie zawodowe	Podstawy psychologii	Sport pożarniczy
planuje i organizuje przebieg służby zgodnie z regulaminami: a) opracowuje plan służby b) wypełnia dokumentację przebiegu służby (ew)	2	– wymienia obowiązki strażaka pełniącego służbę wartowniczą	x				

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji.	Służba w ochronie przeciwpożarowej	Podstawy prawa w ochronie przeciwpożarowej	Doskonalenie zawodowe	Podstawy psychologii	Sport pożarniczy
		<ul style="list-style-type: none"> – sporządza rozkaz dzienny dotyczący obsady służby wewnętrznej – sporządza harmonogramy pełnienia służby wewnętrznej 					
utrzymuje dyscyplinę służbową u podwładnych oraz podczas dowodzenia w pododdziałach: a) przeprowadza zmianę służby w podziale bojowym b) przeprowadza zmianę służby wewnętrznej (ew)	2	<ul style="list-style-type: none"> – wydaje polecenia podwładnym podczas pełnienia funkcji dowódcy – wydaje komendy podczas apelu – wydaje komendy podczas zmiany służby wewnętrznej 	x				
prowadzi dokumentację związaną z przebiegiem służby (ew)	2	<ul style="list-style-type: none"> – wypełnia książkę podziału bojowego – sporządza raporty służbowe, meldunki, notatki służbowe i wyjaśniające – charakteryzuje tryb postępowania z dokumentami służbowymi – określa adresata dokumentu z zachowaniem drogi służbowe 	x				
organizuje prace biurowe zgodnie z instrukcją kancelaryjną: a) charakteryzuje instrukcję kancelaryjną b) wypełnia dziennik korespondencyjny i podawczy (ep)	8	<ul style="list-style-type: none"> – nadaje numery sprawom wchodzącym i wychodzącym z jednostki organizacyjnej zgodnie z przepisami instrukcji kancelaryjnej – opisuje zasady ochrony dokumentów związanych ze służbą przed osobami niepowołanymi 		x			
identyfikuje zagrożenia dla zdrowia psychicznego i dobrego funkcjonowania strażaka w służbie (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wpływ cech osobowościowych na funkcjonowanie strażaka w służbie – wymienia zagrożenia zdrowia psychicznego w służbie – wyjaśnia istotę wypalenia zawodowego – stosuje techniki radzenia sobie ze stresem 				x	

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji.	Służba w ochronie przeciwpożarowej	Podstawy prawa w ochronie przeciwpożarowej	Doskonalenie zawodowe	Podstawy psychologii	Sport pożarniczy
buduje pozytywne relacje w grupie podczas pełnienia służby (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje fazy rozwoju grupy – rozróżnia cele indywidualne i grupowe – identyfikuje role społeczne w grupie – wymienia pożądane cechy dowódcy – wymienia funkcje kierowania zespołem – wskazuje sposoby motywowania podwładnych – przedstawia etapy procesu podejmowania decyzji 				x	
opracowuje plany doskonalenia zawodowego (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasady doskonalenia zawodowego realizowanego w jednostce ratowniczo-gaśniczej – sporządza scenariusz ćwiczeń dotyczący badania wstępnego z kwalifikowanej pierwszej pomocy – opracowuje plan doskonalenia zawodowego dla wskazanego stanowiska służbowego 			x		
prowadzi doskonalenie zawodowe: a) objaśnia, na czym polega merytoryczne i metodyczne przygotowanie do zajęć dydaktycznych b) przygotowuje środki dydaktyczne wykorzystywane w doskonaleniu zawodowym (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzi ćwiczenia i szkolenia zgodnie z przyjętym scenariuszem – wykorzystuje środki dydaktyczne odpowiednio do założeń opisanych w scenariuszach 			x		
prowadzi zajęcia doskonalące sprawność fizyczną w trakcie służby: a) charakteryzuje cele i zadania zajęć doskonalących sprawność fizyczną realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej b) dobiera formy i metody stosowane w procesie realizacji zajęć doskonalących sprawność fizyczną	8	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasady przeprowadzenia rozgrzewki – wymienia rodzaje ćwiczeń doskonalących sprawność fizyczną realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej – nadzoruje wykonywanie ćwiczeń doskonalących sprawność fizyczną realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej 					x

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji.	Służba w ochronie przeciwpożarowej	Podstawy prawa w ochronie przeciwpożarowej	Doskonalenie zawodowe	Podstawy psychologii	Sport pożarniczy
c) prowadzi zajęcia doskonalące sprawność fizyczną w trakcie służby (ew)							
organizuje zawody sportowe: a) charakteryzuje zasady i reguły gier sportowych b) charakteryzuje sprzęt stosowany w sporcie pożarniczym c) charakteryzuje zasady rozgrywania konkurencji sportu pożarniczego (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje zasady i reguły gier sportowych podczas sędziowania – wymienia sprzęt boiskowy do poszczególnych konkurencji sportu pożarniczego – opracowuje regulamin turnieju w oparciu o obowiązujący regulamin sportu pożarniczego 					x
stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań: a) sporządza zestawienia zbiorcze z danych powtarzalnych b) ustala siły i środki będące w dyspozycji stanowiska kierowania na podstawie Systemu Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej (ew)	2	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy zestawienie wycofanego sprzętu ratowniczego – dysponuje do zdarzenia pojazdy ratownicze – opracowuje prezentację multimedialną wspomagającą proces doskonalenia zawodowego wykorzystującą zdjęcia i materiał wideo 			x		

9.2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Kurs umiejętności zawodowych może rozpocząć się w dowolnym momencie danego semestru. Proponowany całkowity czas trwania kursu w formie dziennej lub stacjonarnej 2 miesiące.

Tabela 11 Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep) Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	Kryteriami weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ moduły Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu/ modułu
BPO.04.4. Kierowanie przebiegiem służby	planuje i organizuje przebieg służby zgodnie z regulaminami: a) opracowuje plan służby b) wypełnia dokumentację przebiegu służby (ew)	2	<ul style="list-style-type: none"> wymienia obowiązki strażaka pełniącego służbę wartowniczą sporządza rozkaz dzienny dotyczący obsady służby wewnętrznej sporządza harmonogramy pełnienia służby wewnętrznej 	Służba w ochronie przeciwpożarowej	Miesiąc 1
	utrzymuje dyscyplinę służbową u podwładnych oraz podczas dowodzenia w pododdziałach: a) przeprowadza zmianę służby w podziale bojowym b) przeprowadza zmianę służby wewnętrznej (ew)	2	<ul style="list-style-type: none"> wydaje polecenia podwładnym podczas pełnienia funkcji dowódcy wydaje komendy podczas apelu wydaje komendy podczas zmiany służby wewnętrznej 	Służba w ochronie przeciwpożarowej	Miesiąc 1
	prowadzi dokumentację związaną z przebiegiem służby (ew)	2	<ul style="list-style-type: none"> wypełnia książkę podziału bojowego sporządza raporty służbowe, meldunki, notatki służbowe i wyjaśniające charakteryzuje tryb postępowania z dokumentami służbowymi określa adresata dokumentu z zachowaniem drogi służbowe 	Służba w ochronie przeciwpożarowej	Miesiąc 1
	organizuje prace biurowe zgodnie z instrukcją kancelaryjną: a) charakteryzuje instrukcję kancelaryjną	8	<ul style="list-style-type: none"> nadaje numery sprawom wchodzącym i wychodzącym z jednostki organizacyjnej zgodnie z przepisami instrukcji kancelaryjnej 	Podstawy prawa w ochronie przeciwpożarowej	Miesiąc 1

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep) Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	Kryteriami weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ moduły Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu/ modułu
	b) wypełnia dziennik korespondencyjny i podawczy (ep)		<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady ochrony dokumentów związanych ze służbą przed osobami niepowołanymi 		
	identyfikuje zagrożenia dla zdrowia psychicznego i dobrego funkcjonowania strażaka w służbie (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wpływ cech osobowościowych na funkcjonowanie strażaka w służbie wymienia zagrożenia zdrowia psychicznego w służbie wyjaśnia istotę wypalenia zawodowego stosuje techniki radzenia sobie ze stresem 	Podstawy psychologii	Miesiąc 1
	buduje pozytywne relacje w grupie podczas pełnienia służby (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> opisuje fazy rozwoju grupy rozróżnia cele indywidualne i grupowe identyfikuje role społeczne w grupie wymienia pożądane cechy dowódcy wymienia funkcje kierowania zespołem wskazuje sposoby motywowania podwładnych przedstawia etapy procesu podejmowania decyzji 	Podstawy psychologii	Miesiąc 1
	opracowuje plany doskonalenia zawodowego (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady doskonalenia zawodowego realizowanego w jednostce ratowniczo-gaśniczej sporządza scenariusz ćwiczeń dotyczący badania wstępnego z kwalifikowanej pierwszej pomocy 	Doskonalenie zawodowe	Miesiąc 2

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep) Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	Kryteriami weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ moduły Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu/ modułu
			– opracowuje plan doskonalenia zawodowego dla wskazanego stanowiska służbowego		
	<p>prowadzi doskonalenie zawodowe:</p> <p>a) objaśnia, na czym polega merytoryczne i metodyczne przygotowanie do zajęć dydaktycznych</p> <p>b) przygotowuje środki dydaktyczne wykorzystywane w doskonaleniu zawodowym (ek)</p>	8	<p>– prowadzi ćwiczenia i szkolenia zgodnie z przyjętym scenariuszem</p> <p>– wykorzystuje środki dydaktyczne odpowiednio do założeń opisanych w scenariuszach</p>	Doskonalenie zawodowe	Miesiąc 2
	<p>prowadzi zajęcia doskonalące sprawność fizyczną w trakcie służby:</p> <p>a) charakteryzuje cele i zadania zajęć doskonalących sprawność fizyczną realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej</p> <p>b) dobiera formy i metody stosowane w procesie realizacji zajęć doskonalących sprawność fizyczną</p> <p>c) prowadzi zajęcia doskonalące sprawność fizyczną w trakcie służby (ew)</p>	8	<p>– opisuje zasady przeprowadzenia rozgrzewki</p> <p>– wymienia rodzaje ćwiczeń doskonalących sprawność fizyczną realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej</p> <p>– nadzoruje wykonywanie ćwiczeń doskonalących sprawność fizyczną realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej</p>	Sport pożarniczy	Miesiąc 2
	organizuje zawody sportowe:	8	– stosuje zasady i reguły gier sportowych podczas sędziowania	Sport pożarniczy	Miesiąc 2

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep) Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	Kryteriami weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ moduły Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu/ modułu
	a) charakteryzuje zasady i reguły gier sportowych b) charakteryzuje sprzęt stosowany w sporcie pożarniczym c) charakteryzuje zasady rozgrywania konkurencji sportu pożarniczego (ew)		<ul style="list-style-type: none"> – wymienia sprzęt boiskowy do poszczególnych konkurencji sportu pożarniczego – opracowuje regulamin turnieju w oparciu o obowiązujący regulamin sportu pożarniczego 		
	stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań: a) sporządza zestawienia zbiorcze z danych powtarzalnych b) ustala siły i środki będące w dyspozycji stanowiska kierowania na podstawie Systemu Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej (ew)	2	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy zestawienie wycofanego sprzętu ratowniczego – dysponuje do zdarzenia pojazdy ratownicze – opracowuje prezentację multimedialną wspomagającą proces doskonalenia zawodowego wykorzystującą zdjęcia i materiał wideo 	Doskonalenie zawodowe	Miesiąc 2

9.3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału

Tabela 12 Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji
Służba w ochronie przeciwpożarowej	6		planuje i organizuje przebieg służby zgodnie z regulaminami: a) opracowuje plan służby b) wypełnia dokumentację przebiegu służby (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia obowiązki strażaka pełniącego służbę wartowniczą – sporządza rozkaz dzienny dotyczący obsady służby wewnętrznej – sporządza harmonogramy pełnienia służby wewnętrznej
Służba w ochronie przeciwpożarowej			utrzymuje dyscyplinę służbową u podwładnych oraz podczas dowodzenia w pododdziałach: a) przeprowadza zmianę służby w podziale bojowym b) przeprowadza zmianę służby wewnętrznej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wydaje polecenia podwładnym podczas pełnienia funkcji dowódcy – wydaje komendy podczas apelu – wydaje komendy podczas zmiany służby wewnętrznej
Służba w ochronie przeciwpożarowej			proceedzi dokumentację związaną z przebiegiem służby (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wypełnia książkę podziału bojowego – sporządza raporty służbowe, meldunki, notatki służbowe i wyjaśniające – charakteryzuje tryb postępowania z dokumentami służbowymi – określa adresata dokumentu z zachowaniem drogi służbowe
Służba w ochronie przeciwpożarowej			przestrzega zasad kultury i etyki zawodowej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje reguły i procedury obowiązujące w środowisku pracy – stosuje zasady rzetelności, lojalności i uczciwości zawodowej
Służba w ochronie przeciwpożarowej			planuje działania i zarządza czasem (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – sporządza harmonogram realizacji wskazanego zadania – realizuje zadania zgodnie z harmonogramem

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji
				– dokonuje analizy i oceny podejmowanych działań
Służba w ochronie przeciwpożarowej			ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ek)	– wyjaśnia zakres odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania – analizuje zasady i procedury wykonania zadania – wylicza formy nagród i kar stosowanych w służbie
Podstawy prawa w ochronie przeciwpożarowej			negocjuje warunki porozumień (ep)	– opisuje warunki współpracy i porozumień – opracowuje treść prostej umowy
Doskonalenie zawodowe	18		opracowuje plany doskonalenia zawodowego (ew)	– opisuje zasady doskonalenia zawodowego realizowanego w jednostce ratowniczo-gaśniczej – sporządza scenariusz ćwiczeń dotyczący badania wstępnego z kwalifikowanej pierwszej pomocy – opracowuje plan doskonalenia zawodowego dla wskazanego stanowiska służbowego
Doskonalenie zawodowe			proceedzi doskonalenie zawodowe: a) objaśnia, na czym polega merytoryczne i metodyczne przygotowanie do zajęć dydaktycznych b) przygotowuje środki dydaktyczne wykorzystywane w doskonaleniu zawodowym (ek)	– prowadzi ćwiczenia i szkolenia zgodnie z przyjętym scenariuszem – wykorzystuje środki dydaktyczne odpowiednio do założeń opisanych w scenariuszach
Doskonalenie zawodowe			aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe (ew)	– 1)charakteryzuje zestaw umiejętności i kompetencji niezbędnych w wybranym zawodzie – wymienia kierunki rozwoju zawodowego – stosuje formy aktualizacji wiedzy – planuje własny rozwój zawodowy

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji
Doskonale zawodowe			planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wyznacza zadania dla członków zespołu – analizuje przebieg wykonania przez członków zespołu przydzielonych zadań – dąży do powstania norm grupowych oraz dochodzenia do zwartości grupy – monitoruje pracę zespołu
Doskonale zawodowe			dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje mocne i słabe strony swoich współpracowników – rozwija umiejętności zawodowe swoich współpracowników – motywuje do różnego rodzaju zachowań swoich współpracowników
Doskonale zawodowe			kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje umiejętności zawodowe członków grupy – dopasowuje spośród członków zespołu osoby do wykonania danego zadania zawodowego uwzględniając ich wiedzę
Doskonale zawodowe			monitoruje i ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera metody i techniki pracy w zespole do wykonania zadań zawodowych – analizuje osiągnięte wyniki pracy swoich członków zespołu
Doskonale zawodowe			wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – poszerza wiedzę zawodową związaną z podstawowymi zadaniami zawodowymi – doskonalą się wspólnie z członkami zespołu, uwzględniając nowe rozwiązania technologiczne i nowy sprzęt pojawiający się w branży

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji
				<ul style="list-style-type: none"> – akceptuje nowe sposoby realizacji zadania zaproponowane przez członków zespołu zwiększające wzajemną odpowiedzialność – dokonuje prostych modernizacji stanowiska pracy
Doskonalenie zawodowe			stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań: a) sporządza zestawienia zbiorcze z danych powtarzalnych b) ustala siły i środki będące w dyspozycji stanowiska kierowania na podstawie Systemu Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy zestawienie wycofanego sprzętu ratowniczego – dysponuje do zdarzenia pojazdy ratownicze – opracowuje prezentację multimedialną wspomagającą proces doskonalenia zawodowego wykorzystującą zdjęcia i materiał wideo
Podstawy psychologii	16		identyfikuje zagrożenia dla zdrowia psychicznego i dobrego funkcjonowania strażaka w służbie (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wpływ cech osobowościowych na funkcjonowanie strażaka w służbie – wymienia zagrożenia zdrowia psychicznego w służbie – wyjaśnia istotę wypalenia zawodowego – stosuje techniki radzenia sobie ze stresem
Podstawy psychologii			buduje pozytywne relacje w grupie podczas pełnienia służby (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje fazy rozwoju grupy – rozróżnia cele indywidualne i grupowe – identyfikuje role społeczne w grupie – wymienia pożądane cechy dowódcy – wymienia funkcje kierowania zespołem – wskazuje sposoby motywowania podwładnych – przedstawia etapy procesu podejmowania decyzji
Podstawy psychologii			wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje metody i sposoby rozwiązywania problemów – stosuje metody i sposoby rozwiązywania problemów – podejmuje inicjatywę w nietypowej sytuacji

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji
				– ocenia różne opcje działania
Podstawy psychologii			stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ew)	– wskazuje przyczyny sytuacji stresogennych – opisuje przyczyny sytuacji stresogennych – minimalizuje skutki stresu
Podstawy psychologii			stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ew)	– opisuje zasady komunikacji interpersonalnej – rozpoznaje komunikaty niewerbalne – interpretuje komunikaty niewerbalne – stosuje aktywne metody słuchania – stosuje zasady poprawności językowej
Podstawy psychologii			współpracuje w zespole (ew)	– rozpoznaje przydzielone zadanie w pododdziale podczas ćwiczeń i działań ratowniczych – opisuje zasady współpracy w zespole – wykonuje zadania w ramach pracy zespołowej
Sport pożarniczy	16		prowadzi zajęcia doskonalące sprawność fizyczną w trakcie służby: a) charakteryzuje cele i zadania zajęć doskonalących sprawność fizyczną realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej b) dobiera formy i metody stosowane w procesie realizacji zajęć doskonalących sprawność fizyczną c) prowadzi zajęcia doskonalące sprawność fizyczną w trakcie służby (ew)	– opisuje zasady przeprowadzenia rozgrzewki – wymienia rodzaje ćwiczeń doskonalących sprawność fizyczną realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej – nadzoruje wykonywanie ćwiczeń doskonalących sprawność fizyczną realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej
Sport pożarniczy			organizuje zawody sportowe: a) charakteryzuje zasady i reguły gier sportowych b) charakteryzuje sprzęt stosowany w sporcie pożarniczym	– stosuje zasady i reguły gier sportowych podczas sędziowania – wymienia sprzęt boiskowy do poszczególnych konkurencji sportu pożarniczego

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji
			c) charakteryzuje zasady rozgrywania konkurencji sportu pożarniczego (ew)	– opracowuje regulamin turnieju w oparciu o obowiązujący regulamin sportu pożarniczego